

KURIER Wileński

SOBOTA, 30 MARCA 1991 R.
nr 62 (11549)

Z okazji Świąt Wielkanocnych

DOBREGO NASTROJU
RODZINNEGO CIEPŁA
UDANYCH PISANEK
WIOSENNEGO
SPACERU
SWOIM CZYTELNIKOM
ZYCZY
ZESPÓŁ REDAKCYJNY
„KURIERA
WILEŃSKIEGO“

Bracia i siostry w Chrystusie!

Dziś połączymy dźwięk wielkanocnych dzwonów ogarniającego radośnym drżeniem, obdarzającym całość świata o niewymownym, wieloletnim wyznaniu — Zmartwychwstaniu Chrystusa. Jest to wspaniałe, niewyrażalne, nadzwyczajne wydarzenie, które zadeptywało i nadal deptywało się o samookreślenie posługujących ludzi, narodów i wspólnot ludzkich, w historycznym przebiegu Zmartwychwstania Chrystusa jest wydarzeniem, które przynosi nam prawo natury, które przynosi nam siłę przyciągającą zawiązało unosiłami nami wiernych, co się wyraża w hymny zrozumiałej radości ku czci Wszchemnoe-

pokrzepienia dla wszystkich nasładowych i wyznających Chrystusa. Wszyscy ludzie, którzy woli na ziemi mogą być spokojni o swe odkupienie, mogą być spokojni o zbawienie swoich dusz oraz zasługę na wielkie szczęście. Oznacza to, że nie wystarczy jedynie wiara w Chrystusa, należy spełniać wszystkie Jego wskazówki. Należy naśladować Chrystusa. A gdy człowiek nie będzie w stanie walczyć ze swymi słabościami, Chrystus zawsze przyjdzie mu z pomocą. Modlitwa i sakramenty zawsze Go przywołamy. „Proście a będzie wam dane“. Bez Chrystusa sami nie potrafimy walczyć z ludzkimi słabościami i pokusami. Przypomnijmy ponownie słowa Chrystusa: „Ja jestem winoroślą, a wy — gałązkami. Bez mnie uschniecie“. Oznacza to, że stały kontakt z Wszchemnoem — poprzez modlitwę i sakramenty — jest konieczny.

Bracia i siostry w Chrystusie! Od czasu do czasu przystępujemy do spowiedzi, żatujemy za grzechy, otrzymujemy odpuszczenie i przyjmujemy Komunię św. Nie jest to nic innego, jak wielokrotne zmartwychwstanie duszy z grzechów. Poprzez sakrament skruchy doznajemy cząstki tego dużego zmartwychwstania, które swą wielkością uwieczni nas po zakończeniu tej ziemskiej wędrówki. „Radować się będą ludzie w dniu Zmartwychwstania Pańskiego!“. Jeśli stale i serdecznie będziemy się dążyć z nieczystego, zmagającego życia, niebo zawsze pobłogosławi nasze wysiłki. I my, pastarze Litwy, błogosławimy i błogosławić będziemy wszystkich wiernych mimo różnic narodowych, wysiłków w dążeniu do odrodzenia duchowego, wyzwolenia z upadku materialnego, w walce przeciwko zasiewanej przez alkoholizm śmierci. Błogosławimy i błogosławić będziemy

szlachetne wysiłki wszystkich narodów i mniejszości narodowych na rzecz swobodnego samookreślenia, niepodległościowych dążeń, albowiem jedynie w pełnej wolności może wszechstronnie się wyrazić i pełnić wolę Bożą!

Triumfalne Zmartwychwstanie Chrystusa niech zbudzi w nas wielką wielkanocną radość! Zmartwychwstanie Chrystusa niech się stanie wiecznym symbolem tego polotu ducha — odnowy, która nigdy się nie kończy, nie znikną, której nigdy nie sposób ani powstrzymać, ani przegrodzić, ani uciścić. Jest wieczna żywa i ma żywot wieczny! Zmartwychwstanie Chrystusa — to potężny, nie dający się powstrzymać prąd odnowienia, wiedzący do zmartwychwstania całej ludzkości! Prąd ten stale rośnie i stale rozszerza swe brzozy! Wszystkich ludzi dobrej woli prowadzi on do przystań zbawienia. Ten prąd stale nas podnosi, umacnia i zagrzewa do nowych czynów. Jest to uzdrowienie, Boski duch zmartwychwstania! Szczególnie potrzebujemy go dziś, gdy Ojczyzna jest w niebezpieczeństwie, gdy na drodze jej zmartwychwstania ponoszą śmierć synowie i córki Ojczyzny.

Drodzy bracia, siostry w Chrystusie! Nie zapomnijmy jednego: nawet w najtrudniejszej chwili dziejowej, w najtrudniejszej godzinie, jeśli podać będziemy razem z Chrystusem, zwyciężymy! Z Chrystusem na pewno osiągniemy swe zmartwychwstanie duchowe i nasze narodowe!

Niech was wszystkich Bóg błogosławi! Alleluja!

Kardynał
Wincencas SLADKEVICIUS
i biskupowie
Kościoła Katolickiego
Litwy
Wielkanoc 1991 r.

Propozycja generała-lejtnanta nie do przyjęcia

Na ręce premiera Republiki Litewskiej G. Wagneriusa wpłynął list od szefa wojsk wewnętrznych — szefa zarządu Północnego Zachodu i republik bałtyckich — generała-lejtnanta W. Sawina. Utrzymuje się w nim, że na naradzie ministrów spraw wewnętrznych ZSRR ministrów spraw wewnętrznych republik radzieckich porozumiano się w sprawie uzupełnienia na wiosnę 1991 r. kontyngentu młodych ludzi w wieku poborowym, którzy poprzednio nie zostali powołani.

Biurowe prasowe zarządu zostało upoważnione do oświadczenia, że nie odpowiada to rzeczywistości. Reprezentujący poprzednio Republikę Litewską na wspomnianej naradzie zastępca ministra MSW Republiki Litewskiej P. Liubertas uczestniczył jako obserwator i nie podpisał w imieniu Republiki Litewskiej żadnych porozumień.

W liście W. Sawin proponuje, aby czasowo przywrócić zniesiony poprzednio system zapewnienia konwojowania osób skazanych i aresztowanych, zapewnienia ochrony posiedzeń sądu.

Informujemy, że kwestie te zostały omówione 16 marca 1991 r. na spotkaniu wicepremiera Republiki Litewskiej Z. Waiszwily i ministra spraw wewnętrznych ZSRR B. Puga. Podkreślamy, że takie problemy są przedmiotem dyskusji. Przed wszystkim muszą one być rozpatrzone w grupach roboczych MSW Republiki Litewskiej i MSW ZSRR, a dopiero potem na rozmowach.

Oświadczamy, że propozycja generała-lejtnanta W. Sawina jest jednostronna i nie do przyjęcia.

Biurowe prasowe zarządu

Jadwiga BIELAWSKA

SPRAWA KOMPENSAT

Wyjaśnienie Ministerstwa Opieki Społecznej Republiki Litewskiej w sprawie wypłacania kompensat:

1. Przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje, które w czasie nie wypłaciły kompensaty za marzec, powinny ją wypłacić, płacąc podwyższone pobyty za marzec (na początku kwietnia), do których już wliczono sumę kompensaty, albo wypłacić osobno poprzednie (nie podwyższone) pobyty i kompensaty.

2. Podczas wypłaty poborów za drugą połowę marca (na początku kwietnia) kompensaty za kwiecień nie płaci się za liżkowem.

Przyjęto również uchwałę, aby od 1 kwietnia podnieść taryfy przewozów pasażerów w podmiejskiej komunikacji kolejowej. Ministerstwu Komunikacji i Opieki Społecznej polecono, aby w najbliższym czasie dotychczasowe propozycje dotyczące przyznawania ulg w komunikacji kolejowej w Republice Litewskiej.

Na posiedzeniu zatwierdzono przepisy przyznawania gwarancji socjalnych funkcjonariuszom policji, innych instytucji systemu spraw wewnętrznych, oświadczone inne kwestie.

/ELTA/

W PARLAMENCIE REPUBLIKI

Jaki będzie budżet Litwy?

Ten tydzień minął w parlamencie pod znakiem budżetu na rok bieżący. Deputowani w komisjach i frakcjach intensywnie dyskutowali nad założeniami jego projektu. We czwartek zaś podczas plenarnego posiedzenia zgłosili swe opinie i propozycje. Oczywiście, planuje się wyasygnować środki na różne dziedziny naszego życia uwzględniając realne możliwości. Jednak, jak zaznaczył przewodniczący komisji budżetowej A. Rudys, sytuacja nie napawa optymizmem, trudno bowiem prognozować, kiedy jesteśmy u progu wielu niewiadomych, w tym nieuchronnego procesu inflacji.

Zaznaczyć, że podczas czwartkowego posiedzenia przeglądano sytuację polityczną i dokonano przewodniczący RN RL W. Landsbergis. Mówił m.in. o wytrwałej walce górników Rosji o swe prawa i postępie na drodze reform. Motywy pod naciskiem demokratycznych sił kierownictwo Związku Radzieckiego będzie zmuszone skorygować obrany kierunek. W. Landsbergis poruszył też sprawy międzyprapaństwowych pertraktacji ze Związkiem Radzieckim. Chodzi o to, w jakich warunkach będą się odbywać? Czy w atmosferze przemocy, zastraszania, napięcia, gdy są zagrożone nasze obiekty, trwają bandyckie działania wojskowych. Oczywiście wszystko to się wyjaśnia, ale, jak mówił W. Landsbergis, odbiera się wrażenie, że ZSRR nie ma wyrażonej pozycji i unika określenia trybu przeprowadzania rozmów. O swej pracy za granicą poinformował minister spraw zagranicznych RL A. Saudargas.

Deputowani poparli zgłoszone przez przewodniczącego zarządu Banku Litewskiego W. Baldisisa propozycje w sprawie zmian personalnych w kierownictwie tej placówki. Zaznaczyć, że zastępca przewodniczącego zarządu banku został E. Zukauskas, członkiem zarządu — R. Norkus, natomiast naczelnikiem działu rewizyjnego Banku Litewskiego mianowano R. J. Palysa.

W rządzie Litwy

Na posiedzeniu rządu w dniu 29 marca premier Republiki G. Wagnerius wyraził swoje stanowisko w sprawie niezapłaconego skupu artykułów konsumpcyjnych. Wskazał, że rząd, kierownicy przedsiębiorstw państwowych powinni zwiększyć rezerwy, aby móc wykonywać zadania produkcyjne, stosować środki od-

działania ekonomicznego i administracyjnego, będące w gestii władzy wykonawczej.

Po omówieniu kwestii dotyczącej indeksacji wkładów mieszkaniowych w bankach oszczędności w związku z pogłębiającą się inflacją, rząd postanowił każdemu wkładcy zrekomensować wkłady w 50 proc. według danych z dn. 26 lutego, przekraczając przy tym sumy 5 tys. rubli na osobę. W trybie wyjątku nieco większe sumy

wkładów będą kompensowane obywatelom Litwy, którzy wrócili z zagranicy.

Na posiedzeniu przyjęto uchwały w sprawie wydobycia ropy naftowej i jej eksploatacji przemysłowej na Litwie. Prace z przyczyny niedoboru przedniego rządu, odnotował premier, znacznie opóźniono i należy je bardzo przyspieszyć. Uważając, że to, polecono Ministerstwu Energetyki, aby wspólnie ze służbą ekologiczną do 15 maja tego roku opracować program wydobycia ropy naftowej na Litwie i przedstawić go rządowi.

3. Pobory za kwiecień, podwyższone o sumę kompensaty albo uregulowane (w instytucjach budżetowych) zgodnie z uchwałą nr 74 rządu Republiki Litewskiej z 22 lutego 1991 r. wypłaca się w odpowiednich częściach wypłacając zaliczki (w drugiej połowie kwietnia) i pobory za drugą połowę kwietnia (na początku maja).

Poległym za wolność

Jak już informowaliśmy, w Wilnie zostanie wzniesiony pomnik ku czci obrońców Odrodzenia Radio-Televizyjny. Te propozycje Ministerstwa Łączności Litwy zostały zaakceptowane przez samorząd związki artystów i architektów.

Sekretarz odpowiedzialny Związku Architektów Rimas Steponaitis poinformował agencję ELTA, że ogłasza się otwarty republikański konkurs na pomnik ku czci poległych o niepodległość Litwy. Projekty przyjmują się do 17 czerwca 1991 roku.

Osoby, które chcą złożyć pieniądze na budowę pomnika, mogą je wpłacić na konto nr 4700676 „Obrońcom Telecentrum“ w wileńskim oddziale Banku Litewskiego.

W DRODZE PO INDEKS

TRYB PRZYMOWANIA NA WILEŃSKI
UNIWERSYTET TECHNICZNY W 1991 R.

Każdy dzień przybliża nas do końca roku szkolnego, po którego ukończeniu, wielu maturzystów czeka egzaminy wstępne. Ci, którzy wybierają się na Uniwersytet Wileński, zapewne już wiedzą (informowaliśmy o tym), że odbędą się one w maju i czerwcu. Na pozostałych uczelniach będzie to w ustalonym od lat czasie. Wileński Uniwersytet Techniczny (były Wileński Instytut Inżynierów Budowlanych) nie stanowi wyjątku. Egzaminy wstępne tu odbędą się na przełomie lipca i sierpnia, ulegnie natomiast zmianie tryb wstępowania i nauce.

Otóż od następnego roku akademickiego studia w Wileńskim Uniwersytecie Technicznym zostaną podzielone na dwa szczeble. Pierwszy — studia inżyniera bakałarza będą trwały 4 lata. Drugi — inżyniera magistra — 1-2 lata. Na studia inżyniera bakałarza przyjmowane będą osoby po ukończeniu studiów pierwszego szczebla lub posiadające wcześniej zdobyte kwalifikacje inżyniera.

Na pierwszym szczeblu student w ciągu dwóch pierwszych lat poznawać będą przedmioty ogólnokształcące i ogólnotechniczne zgodnie z planem studiów obranego kierunku. Po dwóch latach pomyślnych studiów student będą mogli wybrać następujące specjalności lub specjalizacje:

Na wydziale architektury: architektury (D).

Na wydziale budownictwa: budownictwa przemysłowego i ogólnego (D*, Z), budownictwa (kierunek pedagogiczny) (D), produkcji wyrobów i konstrukcji budowlanych (D), ekonomiki i zarządzania budownictwem (D, Z).

Na wydziale komunikacji inżynierskiej: budownictwa miejskiego (D), budownictwa dróg samochodowych i lotnisk (D, Z), budownictwa kolei (D), geodezji stosowanej (D), gospodarki wodociągowej (D, Z), tras ciepłych, wodociągów oraz wentylacji (D).

Na wydziale mechanicznym: samochodów i gospodarki samochodowej (D, Z), maszyn budowlanych i budowy dróg oraz urządzeń (D, Z), urządzeń spawalniczych i technologii (D*), technologii produkcji maszyn (D*, W), lokomotyw i ich gospodarki (D), wagonów i ich gospodarki (D), ekonomiki i zarządzania transportem (D), organizacji i zarządzania przewozów (D, Z).

Na wydziale elektroniki: radioelektroniki (D*, W), automatyki (D, W).

Objaśnienia: D — dzienny, W — wieczorowy, Z — zaoczny; * — są grupy z rosyjskim językiem wykładowym na I i II roku.

Tryb przyjmowania na I rok

1. Na pierwszy rok studiów inżyniera bakałarza Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego przyjmowani są mieszkańcy Republiki Litewskiej z wykształceniem średnim.

2. Z innych państw i republik przyjmowani są na podstawie umowy między uczelniami.

3. Wymagane dokumenty: podanie, oryginał świadectwa maturalnego (dyplomu), zaświadczenie lekarskie (forma nr 86u), 6 fotografii (3x4), wyciąg z księgiżeczki pracy (dla pracujących). Dokumenty przyjmowane są za okazaniem dowodu osobistego.

4. Podania na studia dzienne, wieczorowe i zaoczne będą przyjmowane od 18 czerwca do 13 lipca.

5. Komisja rekrutacyjna będzie pracowała w centralnym gmachu WUT przy al. Sauletekio 11, na drugim piętrze, w pokojach 201, 206 od godz. 10 do 17, w soboty od godz. 10 do 13, dzień wolny — niedziela. Tel. 76-78-98 (od czerwca).

6. Egzaminy wstępne rozpoczyna się 17 lipca. Za egzaminy wstępne oraz załatwianie dokumentów kandydat na studia podczas składania podania płaci 25 rb, w przypadku wycofania podania opłaty się nie zwraca.

7. Wstępujący będą zdawali kompleksowy egzamin wstępny, na który się złoży 25 pytań — 10 pytań z matematyki, 8 — z fizyki i 7 — z języka ojczystego i literatury. Odpowiedź na każde z pytań będzie oceniana od 0 do 2 punktów. Wstępujący, którzy bardzo dobrze odpowiadają na wszystkie pytania, uzyskają najwyższą — 50-punktową ocenę.

Kandydaty na wydział architektury po pierwszym kompleksowym egzaminie będą zdawali drugi kompleksowy egzamin z rysunku i kompozycji, którego najwyższą oceną będzie liczyła również 50 punktów. Wstępujący na wydział architektury po bardzo dobrym zdaniu obu egzaminów będą mogli uzyskać najwyższą — 100-punktową ocenę.

8. Maturzyści, którzy ukończyli rosyjskie lub polskie szkoły średnie, egzaminy wstępne będą mogli zdawać w języku ojczystym po uprzednim poinformowaniu o tym komisję rekrutacyjną.

9. Maturzyści średnich szkół rosyjskich lub polskich po pomyślnym zdaniu egzaminów i uzyskaniu dodatniej oceny na sprawdzianie wiedzy z języka litewskiego, będą uczestniczyli w ogólnym konkursie na wybrany wydział. Sprawdzenie wiedzy z języka litewskiego odbywać się będzie w toku egzaminów wstępnych.

10. Na wydziały wieczorowe i zaoczne przyjmowane będą osoby pracujące po zawarciu umowy z Wileńskim Uniwersytecie Technicznym w sprawie

częściowej kompensaty wydatków na naukę.

11. Wstępujący na wydział wieczorowy bądź zaoczny będą przyjmowani w trybie konkursowym bez egzaminów wstępnych według punktów uzyskanych z ocen maturalnych z języka ojczystego i literatury, matematyki (algebry i geometrii) oraz fizyki.

12. W przypadku jednakowej sumy punktów pierwszeństwo przysługuje osobom, które ukończyły szkołę średnią z medalem, technikum z dyplomem wyróżnienia, osobom, u których w świadectwach maturalnych stopień z języka ojczystego i literatury, matematyki oraz fizyki są wyższe, a także sierotom i dzieciom pozabawionym opieki rodzicielskiej, inwalidom I-II grupy.

13. Piętnaście procent miejsc na Uniwersytecie komisja rekrutacyjna przeznacza dzieciom zesłańców i młodzieży Litwy Południowo-Wschodniej.

14. Osoby, które odpadną w czasie konkursu, mogą być przyjęte na pierwszy rok w charakterze słuchaczy, po uprzednim zawarciu umowy z Uniwersytecie oraz wpłaceniu przewidzianej sumy pieniędzy za studia na pierwszym roku. O ile na wydziale po pierwszym roku znajdą się wolne miejsca, słuchacz może zostać studentem. Korzysta on z wszelkich praw studenta, z wyjątkiem prawa do otrzymywania stypendium i akademika. Jeżeli słuchacz przerwie studia na pierwszym semestrze, zostaną mu zwrócone 50 proc. rocznej wpłaty.

15. Kandydaci na wyższe lata studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych przyjmowani będą na słuchaczy po zawarciu umowy z Uniwersytecie o częściowej kompensacie wydatków na naukę. Podania oraz dokumenty składa się do dziekanatu wydziału, na którym zamierza się podjąć studia. Zapis na wyższe lata studiów na wydziałach odbędzie się 18 czerwca i 28 sierpnia.

Bardziej szczegółowej informacji o egzaminach wstępnych i trybie nauczania można będzie uzyskać 4 kwietnia w czasie „otwartych drzwi” na Wileńskim Uniwersytecie Technicznym, które odbędą się:

O godz. 12 w auli wydziału mechanicznego ul. Basanawiczasa 28, tel. 65-00-31, (dojazd z dworca kolejowego lub autobusowego autobusem nr 8 do przystanku „Algirdo”).

O godz. 12 w sali wydziału elektronicznego ul. Wielka 49, tel. 62-65-15 (tuż przy Ostrze Bramie).

O godz. 15 na wydziale architektury, gmach centralny, pokój 6, tel. 76-37-40.

O godz. 15 na wydziale budownictwa, gmach centralny, pokój 3, tel. 76-37-85.

O godz. 15 na wydziale komunikacji inżynierskiej, gmach centralny, pokój 7, tel. 76-44-62.

Gmach centralny Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego znajduje się na Antokolu, al. Sauletekio 11 (z dworca dojazd trolejbusem nr 2 do „Ronda”, następnie autobusem nr 5 lub 18 do przystanku „Studentu”).

WIELKA NOC

...Wyznajemy Twoje Zmartwychwstanie...

„A pierwszego dnia po szabbie, bardzo wczesnym rankiem, kiedy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udala się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu” (J 20,1). Chrystusa już w nim nie było. Zmartwychwstał!

Największy to i najspanialszy dzień od chwili, gdy Bóg stworzył świat. Cały rok liturgiczny jest przygotowywaniem i wznoszeniem się do tego dnia.

Wielkanoc jest świętem ruchomym. Wiadomo, że Chrystus powstał z grobu w nocy z soboty na niedzielę, ale nie można ustalić stałej daty. W przeszłości było to przyczyną licznych nieporozumień. Wreszcie sprawą zajął się Sobór Nicejski w 325 r. Ustalili on, że odłód Pasche chrześcijańska obchodzić się będzie w niedzielę przypadającą po pierwszej pełni księżyca, zaraz po równonocy wiosennej. Nie podano jednak obowiązującej da-

ty przesilenia wiosenne. Wreszcie za sprawą IV Soboru Cezgodnego i Karola Wielkiego przyjęto ostateczną datę — 21 marca.

Wielkanoc obchodzona jest w dzień w niedzielę po pierwszym wiosennym pełnię księżyca. Wielkanoc przypada 21 marca. Godzina Zmartwychwstania nie ma. Na pamięć! W dzień zmartwychwstania Chrystus chodził się z rezurekcją.

Podobnie jak święta Bożonarodzenia, tak i święta Wielkanocy każdy chrześcijanin powinien przeżyć we własnym klimacie i nastroju. W ten sposób okazja do przypomnienia sobie radośnych tradycji, pojednania się ze sobą i z Bogiem, ze światem i z Bogiem.

Do druku przygotowała K. M.

KRONIKA PAMIĘCI

WIELKANOC W SKORBUCIANACH

8 kwietnia 1944 roku. Wielka Sobota. Przedmieściem Wilna posuwa się wolno parokorny drabiniak, załadowany po brzegi. Droga ciężka, śnieg z błotem oblepia koła. Na siedzeniu — woźnica — dziad w kozuch, na wygład, że do trzech nie zliczy. Wie, co wiezie i że dowiedzie musi. Przedem idzie „Wielka Janka”, która bada, da je znać, czy jechać można. To przeleź on transportuje do oddziału „Wacław” dary od winian na Święto Zmartwychwstania. Czego tam nie ma? Baby, mazurki, upominki... W mieście bieda, nie dostanie się nic, ale dla chłopców w lesie wszystko był musi.

Obawiaj się rewizji wozu na rogatkę miasta. Na wszelki wypadek kawał kiełbasy i bułeczki wódki, przygotowane jako przepustka dla Niemca. To sposób zazwyczaj skuteczny.

Raptem „Stój!” — zatrzymuje go jakiś Niemiec w mundurze i z karabinem. Dokąd jedziesz stary? — pyta po polsku. Do Sorok Tatars — pada odpowiedź. No to podwieziesz mnie do Porubanku? Z ochotą — siadaj panoczku! — Niemiec siada na siedzenie obok dziadka.

Po strachu. Poweselała mna woźnica, teraz już nikt mnie nie zaczepi — pomyślał. Przeróżnej z pasażera „Jance” kiwnął głową, żeby się nie bała, że wszystko jest w porządku. Jada dalej. Niemiec wyjął z kieszeni papierozy. Czesteż! Zapalił. Oczywiście, żadne posturunki ich nie zatrzymwały.

Kiedy Niemiec zsiadał z wozu, rzekł na pożegnanie „trzymajcie się — Hitler kaput!” W umówionym miejscu zjeżdżają z drogi w las. Chwilę czeka. Zjawiają się chłopcy z oddziału, którzy prowadzą dalej oczekiwany wóz bezpiecznymi drogami. Pod wieczór są już w Skorbucianach — mateczniku oddziału, nazywanego pospolicie „Wilki Rudnickie”.

Nazajutrz — liczna w zabudowania, położona nad rzeką Azdrą — wieś i majątek przybrały odświętny wygląd. Na wszystkich domach biało-czerwone sznary. W miejscowym kościele zbiera się miejscowa i okoliczna ludność. Nadchodzi w bojowym rynsztunku oddział leśnych ludzi z „Wacławem” na czele. Uroczystą Mszę świętą — rezurekcją — odprawia kapelan.

W podniosłym kazaniu mówi o Najjaśniejszej, za którą walczyli.

Konczy Mszę świętą, jak zwykle, potężnym śpiew „Boże, coś Polskę”.

Przed starym dworkiem w Skorbucianach zbórka całego oddziału. Porucznik „Wacław”

rozdzia żołnierzom nadesłane przez winian upominki. Są to: watek drobiazgi: noty, lusterka, papierozy, słodycze... one stanowią teraz dowód lojalności, pamięci i troski o nich tego dnia. Pozostało i dla nich coś z wsi.

Kolejną tradycyjną datą jest jakimś świętym i wigilijnym śniadaniem. W trakcie śniadania odczytywane zostają nadesłane przez czerńnię świąteczne — od Komendy Okręgu, od bratnich oddziałów, od przyjaciół, od mieszczków Wilna i okolicznych wiosek. Wyróżnia się wśród nich jakieś pisane wierszem. Nadesłał je jakiś cudem, przemówił z nobis w Prawienaskach z nobis, o „Krysi”, „Ami”, „Czarnej Hanki”. (Były łącznicami oddziału).

Aresztowany w początkach roku 1944 przy wychodzeniu z kościoła Bonifratów w Wilnie. Siedzą w katowni Gęsiap przy ul. Świętojańskiej. Podoba badania „Krysi” wyskakiły przez okno z drugiego piętra na ulicę. Niestety, leciały jako niegdyś i zebra. Lecz ja w szpitalu więziennym na Łańskach, a następnie wywożo do obozu w Prawienaskach. W kilkanaście dni po Wielkanocy wszystkie trzy zostały przez Niemców rozstrzelane).

„Prawienaski, kwiecień 44 r.”

Nie życzymy Wam Pelai, Wolności.
Wy te czynem spełniecie.
Tylko dzisiaj mówimy najprościej:
Niech Was Bóg swoim skrzydeł ocenia.
Niech Was strzeli, chrani, błogosławi.
Niech opieką otoczy rodzinę, A gdy czas już nadejdzie, niech sprawi.
Byście ofiar zebrali wawrzyn...

Rozpięwali się chłopcy, na zakończenie przepłatania i smutnych, wesołych i smutnych. Wiodą one myśli stawiają obrazy ze wszystkich kół walc, tulactwa i nieśmiętnego ducha żołnierza polskiego.

Tegoż samego dnia, w parę godzin później, znówu śpiewają, ale już inną — piosenkę głąną. „W mogile ciemnej...”

Wieczorem, poprzedzającym Wielkanoc, podjęto w Wilnie, gdy wóz dociera do „Czarnca” — padł w potyczce „jedna bączka”. Przybył jeszcze jeden krzyk na ich cmentarzu w Skorbucianach.

Lucjan FABIANOWICZ
Lublin

Obiekty chronione przez MSW republiki

Zgodnie z rozporządzeniem rządowym nr 167p z 25 marca 1991 r. ustalono, że podlegały Ministerstwa Spraw Wewnętrznych republiki strzegą następujących obiektów:

gmachu rządu Republiki Litewskiej (ul. J. Tumasa-Z. Waigantasa 2), gmachu Litewskiego Radia i Telewizji, gmachu Litewskiego Archiwum Państwowego (ul. Karewii 21), Prokuratury Generalnej Republiki Litewskiej (ul. A. Smetony 4 i 6) oraz Prokuratury Miejskiej (ul. Rinkinties 6). Banku Litewskiego, jego filii oraz innych instytucji bankowych (z wyjątkiem tych, których zgodnie z umową strzeżenie nie służy ochroną). Stałego Przedstawicielstwa w Moskwie (ul. A. Pisiemskiego

10), przedsiębiorstw o specyficznym przeznaczeniu zarządu gospodarczego aparatu rządowego Republiki Litewskiej oraz ich obiektów: gospodarstwa samochodowego (ul. Werku 39), firmy państwowej „Daila” (ul. Wisorut 27) i jej obiektów przy al. Sawanorin 173, osiedla Tur-niszkie, jak też obiektu „Gela”, republikańskiej firmy obsługi gości „Draugystis” (ul. M. K. Cziurlionisa 84) i jej domów gościnnych (ul. Latwii 70, ul. Z. Sierakowskiego 25, ul. W. Mykolaitisa-Putnasa 4), drukarni „Zaibas” (ul. J. Tumasa-Waigantasa 2).

Powyższe obiekty zaliczane są do specjalnie strzeżonych. W przypadku ich zaatakowania zostanie użyta broń palna.

225-lecie

M. K. Ogińskiego

Ongis w malowniczym Zalesiu na Grodzieńszczyźnie (rejon smorgoński) przez 20 lat mieszkał i tworzył słynny kompozytor Michał Kleofas Ogiński. Społeczeństwo Smorgońszczyzny nie zapomina o utalentowanym ziomku, czego dowodem są zawsze obchodzone daty jubileuszowe.

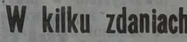
Np. ostatnio na uroczystości 225-lecia urodzin kompozytora polskiego przybyło wiele osobistości, w tym z Mińska: poeci Nil Gilewicz, Anatol Wiercinski, którzy wystąpili przed licznymi zebranymi z przemówieniami i nowymi swymi utworami.

J. TERLECKI

Odpowiedzi czytelników

Co robisz z wielaninami i bawelnianym gółtem, który brudnieje? Jowita Zych.

Bawelniane szmatki — trze-
gotować w słonej wodzie. Fe-
winno być tyle soli, aby i-
czuło jej smak. Gotuje się 15-
20 min. Podobnie traktować
i wielaniny. W wielanym, tyle,
gotuje się je w wodzie z octem
(1/4 octu). W obu przypadkach
postawia się swetry do c-
kolewitego wyschnięcia. Nas-
ępnie wypłukać w zimnej wo-
dzie. W nadnym przypadku
prac w proszku. (Nadest-
k L. Wąsowicz z Hóduscizsek)

◆ Dacie państwowe w sprawie usług dotyczących dziś praktycznie tylko produkcji trumien i artykułów pogrzebowych. Ale i tu nie obeszło się bez komplikacji: trumny na dotację, a gwoździe — nie, i w dodatku zdrożały. Przy okazji dowiedzieliśmy się, ile produkuje się nas trumien rocznie — 43 tys. Inf. wł.

USA Amerykanin musi otrzymać napiwek. Inaczej nie można osiągnąć w tym kraju nieograniczonych możliwości. 20-procentowy napiwek w restauracji jest uznawany za normalny. Takśówkarz nie włoży walizy do bagażnika bez 15-procentowego „tipa”. Dolarowy banknot to najniższa granica przyzwoitości w każdym barze i restauracji, hotelu.

A oto jeszcze kilka ciekawych imion ideologicznych: „Artur” to cetylicki „niedzwiedź”, który równa się cetylickemu „Ursynowi”; „Urszuli” to słowiański „Lech”; wywodzi się z „Lech” „gorz”, czy „pół pod zasiew”; „wester” to „Szczęsny” to „Sylwest”; „Felix” (łaciński) „silwa” – „las” oraz „Jalik” – „szczęśliwy”; Imiona „Bogdan” – „Bożydar” i „Maciej” są synonimami: „Mattanya” znaczy po hebrajsku „dar boży”, „Alficia” to „aletheia”, greckie „prawda”, lub może skrót starogreckiego „Adelajdy” („Adal” – „złoty”, „Adelajdy” – „złoty sposek”, „bicia”); „Anna” – „Ananias” – „kocha Boga” („amare” plus „duszę”); „Anna” – „hebrajska „Hannah” – jest „laską Boga”; „Ewa” – „Hawwah” – znaczy „życie”; „Adam” – „człowiek”.

MOŻE KTOS WIE?
Co robić z mszycami, które niszczą pelargonie? (S. P. z Włna)

Bańkieliane szmatki trzeba gotować w słonej wodzie. Prawdopodobnie nie można być tyle soli, aby czuć jej smak. Gotuje się 15-20 min. Podobnie rzecz ma się z rzeczami welnianymi, tyle, że gotuje się je w wodzie z octem (1/4 octu). W obu przypadkach pozostawia się swetry do całkowitego wystygnięcia. Następnie wypłukać w zimnej wodzie. W żadnym przypadku nie prać w proszkach. (Nadzieję się, że nie będę musiała).

L. Wąsowicz z Hoduciszek

